

FLORA IERBOASĂ DIN PARCHETELE DE LA CERNOLEUCA (DONDUȘENI)

Mihail MÂRZA, Victor DONEA*, Ludmila NICORICI*, Eliza MÎRZA**, Tatiana SÎRBU***

Catedra Ecologie, Botanică și Silvicultură

*Universitatea Agrară de Stat din Moldova

**Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”

***Grădina Botanică (Institut), AȘM

The forests of Moldova have a reduced bioproductive and ecoproductive efficiency, however, the exploitation of the national forest fund is realized by razing cuttings. The result of such kind of exploitation leads to temporary appearance of some communities of sinantropic plants, where the herbal plants prevail.

It was found that in the assortment of the herbal plants encountered in cutting (≈over 130 species) in the 1st year over 50% are herbal plants; beginning with the 3rd year, gradually increases the number of the multianual species.

Introducere

După cum afirmă P. Cuza [1], pădurile Republicii Moldova, sub aspectul potențialității și polifuncționalității pe care o asigură astăzi, se caracterizează printr-un randament bioproductiv și ecoproductiv redus. Neținându-se cont de aceasta, pentru exploatarea fondului forestier al republicii se folosesc, cu regret, pe larg tăieturile rase și, ca rezultat, se produc schimbări considerabile în ceea ce privește componența floristică. Tăieturile rase reprezintă, pentru un anumit timp, „comunități de plante sinantropice necultivate din cauza taliei mari a unor plante nou instalate, aborigene sau adventive, care, la prima etapă, formează un amestec întâmplător de numeroase specii ierboase”.

Gh. Dihoru [2] afirmă că acestea constituie scena unor succesiuni de scurtă durată (succesiuni antropice subite). Probleme de ordin teoretic în legătură cu instalarea ierburilor în locul pădurilor defrișate au fost tratate de Al. Borza [3], T. Popova, G. Șabanova [4], L. Nicolaeva [5], Gh. Postolache [6] etc. În cadrul acestor cercetări s-a constatat că după defrișări, alături de plantele ierboase nemofile, se instalează un șir de specii sinantropice necultivate.

Astfel de observații asupra parchetelor din nordul Republicii Moldova aproape lipsesc. Motiv ce ne-a determinat să urmărim, în anii 1987-1988, instalarea comparativă în două parchete cu vârstă diferită (unul creat în 1985 și altul – în 1987) din cadrul Braniștei de la Cernoleuca (comunitate de *Quercus petraea* + *Cerasus avium*).

Rezultate și discuții

S-a constatat că pe baza speciilor rămase din pădure (cca 25 de specii) încep să se instaleze, chiar din primul an (la sfârșitul lunii mai – începutul lunii iunie), specii sinantropice necultivate, cum ar fi: *Amaranthus hibridus*, *A. retroflexus*, *Atriplex oblongifolia*, *Arctium lappa*, *Chaerophyllum temulum*, *Chenopodium album*, *Ch. Hybridum*, *Echinocloa crusgali*, *Erigeron annuus*, *E. canadensis*, *Lactuca serriola*, *Senecio vernalis*, *Setaria glauca*, *S. viridis*, *Sinapis arvensis*, *Solanum nigrum*, *Sonchus oleraceus*, *Xanthium albinum*, *X. californicum*.

În luna iulie se evidențiază noi specii: *Amaranthus albus*, *Artemisia absinthium*, *Chondrilla juncea*, *Cirsium vulgare*, *Clinopodium vulgare*, *Cynodon dactylon*, *Cynoglossum officinale*, *Daucus carota*, *Descurainia sophia*, *Fagopyrum tataricum*, *Fallopia convolvulus*, *Hypericum hirsutum*, *H. perforatum*, *Lapulla squarrosa*, *Melilotus albus*, *Polygonum aviculare*, *Senecio vernalis*, *Silene noctiflora*, *Sonchus arvensis*, *Torilis arvensis*, *Urtica dioica*, *Verbascum nigrum*, *V. phlomoides*, *Vincetoxicum officinale*. În ultima parte a perioadei de vegetație (octombrie), lista plantelor s-a completat cu: *Artemisia annua*, *Crepia rhoedifolia*, *Carduus nutans*, *Chelidonium majus*, *Eragrostis minor*, *Lactuca saligna*, *Stellaria media*.

În anul al doilea (1988) se observă dezvoltarea luxuriantă a unor plante perene nemofile rămase din pădure: *Dactylis glomerata*, *Brachypodium sylvaticum*, *Poa angustifolia*, invadarea masivă a celor anuale, ca: *Galium aparine*, *G. tricornutum* etc. și apariția de noi elemente: *Achillea setacea*, *A. colina*, *Anisantha tectorum*, *Anthemis subtinctoria*, *Bupleurum rotundifolium*, *Capsella bursa-pastoris*, *Carduus acanthoides*, *Conium maculatum*, *Erysimum difusum*, *Festuca valesiaca*, *Filago arvensis*, *Lamium purpureum*, *Leonurus cardiaca*,

Medicago minima, *Myosotis arvensis*, *Potentilla argentea*, *Reseda lutea*, *Silene noctiflora*, *Sisymbrium loeselii*, *Sonchus asper*, *Taraxacum officinale*, *Thlaspi perfoliatum*, *Torilis arvensis*, *Verbascum nigrum*, *V. speciosum*, *Veronica arvensis*, *V. chamaedrys*, *V. persica*. Numărul speciilor de plante sinantropice necultivate invadatoare a crescut de la 17 (în luna iunie) la 23 (în luna iulie), apoi la 8 (în luna octombrie 1987) și la 29 (în octombrie 1988).

Un alt parchet, din aceeași pădure, a fost cercetat în al treilea și al patrulea an de existență. Speciile sinantropice necultivate înregistrate (VI, VII, 1987, 1988) sunt: *Acachmena cuspidata*, *Anchusa procera*, *Achillea setacea*, *Anisatha tectorum*, *Anthriscus sylvestris*, *Agrimonia eupatoria*, *Artemisia absinthium*, *A. austriaca*, *Arctium tomentosum*, *Arenaria serpyllifolia*, *Bromus arvensis*, *B. squarrossus*, *Bupleurum falcatum*, *Capsella bursa-pastoris*, *Camelina microcarpa*, *Carduus crispus*, *Centaurea biebersteinii*, *C. diffusa*, *Crepis rhoedifolia*, *C. panonica*, *Cirsium arvense*, *C. vulgare*, *Coronilla varia*, *Daucus carota*, *Descurainia sophia*, *Dianthus membranaceus*, *Filago arvensis*, *Fragaria viridis*, *Galium humifusum*, *G. mollugo*, *G. verum*, *Hypericum hirsutum*, *H. perfoliatum*, *Inula britannica*, *I. conysa*, *I. germanica*, *Lactuca serriola*, *Lamium amplexicaule*, *L. purpureum*, *Lappula squarrosa*, *Lathyrus pratensis*, *Linaria vulgaris*, *Matricaria perforata*, *Melilotus albus*, *M. officinale*, *Melica uniflora*, *Medicago falcata*, *Origanum vulgare*, *Potentilla humifusa*, *Polygonum aviculare*, *Poa angustifolia*, *Ranunculus polyanthemus*, *Senecio vernalis*, *Sisymbrium altissimum*, *S. orientale*, *Silene noctiflora*, *Sonchus asper*, *Stachys germanica*, *Teucrium chamaedrys*, *Torilis arvensis*, *T. japonica*, *Tragopogon dubius*, *Trifolium hybridum*, *T. medium*, *Verbascum austriacum*, *V. phoeniceum*, *V. phlomoides*, *Veronica chamaedrys*, *V. serpyllifolia*, *Vicia tenuifolia*, *V. sylvestris*.

Concluzii

Din numărul total de cca 136 specii de plante ierboase invadatoare, instalate în tăietură, analiza biomorfelor prezintă un indice de peste 50% pentru plantele anuale, în primii doi ani de la tăiere. Începând cu al treilea an, numărul speciilor anuale scade, dar se dublează, în schimb, numărul speciilor perene. Speciile bianuale rămân aproximativ la același procent. În privința modului de desiminare predomină speciile anemocore, chiar și în al patrulea an de existență a parchetului.

Referințe:

1. Cuza P. Impactul activităților silviculturale asupra stării actuale a fondului forestier din Republica Moldova. - În: Materialele Congresului II al Societății de Botanică din Republica Moldova „Biodiversitatea vegetală a republicii în preajma mileniului III”. - Chișinău, 1998, p.14-15.
2. Dihoru Gh. Flora ierboasă din parchetele de la Babadag (Regiunea Dobrogea). - Contr. Bot., Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, Grădina Botanică din Cluj, 1967, p.111-117.
3. Borza Al. Cercetări fitosociologice asupra pădurilor basarabene. - Cluj, 1937.
4. Попова Т.А., Шабанова Г.А. Первоначальные этапы сукцессионных смен в растительном покрове вырубок дубовых лесов, Кодр. // Ученые записки Кишиневского Университета. - 1956. - №23. - С.149-162.
5. Николаева Л.П. Дубравы из пушистого дуба Молдавии. - Кишинев, 1963. - 167 с.
6. Postolache Gh. Vegetația Republicii Moldova. - Chișinău: Știința, 1995. - 340 p.

Prezentat la 15.08.2007